"అదుగో, ఇప్పుడు ఓ పిల్ల [illegible] సుంది" అన్నారు ఆయన. వసంతపురం [illegible] ఆగాక, "ఎవరో మాలిన్యాన్ని [illegible] చేసి వెన్నెలపూలకి [illegible] మీద [illegible] వాళ్ళు [illegible] పిల్లా [illegible] పైన మా అవిడ [illegible] లో [illegible] [illegible] వాళ్ళు [illegible] ఒంటి [illegible] కథలు [illegible] అతో [illegible] కథలు అనుకోవాలి [illegible] చేశా.

"సరేపోయింది గానీ, ఆ పిల్లల్ని పెట్టకండి. ఏమైనా అన్నం తినేసి పడుకోండి" అని వంటింట్లో నుంచి హెచ్చరిక చేసింది అమ్మమ్మ.

"వయసు మళ్ళుతున్న వాళ్ళూ, వచ్చి వచ్చినవాళ్ళూ ఒక్కచోటే అయితే ఎలాగా! మళ్ళా రా – కథలే కబుర్లు చెప్పుకుందాం." మేనమామలున్న తాతగారికి మా అమ్మ మేనమామ [illegible] వినిపించే లోగానే 'మనవలా! వయసు గుర్తొస్తోంది గుండెని పిండేసి కొండలాంటి! ముదిరాక చెప్పుకునేందుకు కథలేనా మిగులుతాయి. మా రోజుల్లో వయసు పిల్లలు—వాళ్ళదల

ఎవరల జడగంట్ల పిల్లలు, వాల్జాపు చివరల వలపున్న పిల్లలు, కళ్ళలో వెన్నెలనీ, కలువల్నీ, వలచిన కన్నెపిల్లల్నీ దాచేసుకునే వేర్పున్న నీలైన పిల్లలు - సంధ్యాకాలం, సాయంకాలం ఏటికి నీటికి పోతుంటే ఏటేడాపుల తోట కీపల మాటేసిన పొగరుగాళ్ళ గుండెలు గుబగుబ లాడేవి కాదురా? జడగంట్ల మోతలు విని, కాలి అందెల మోత విని— ఇదిగో, నా మువ్వల సవ్వడి అని చెప్పేసే వ్యాఖ్యానాల్లాగా! ఏదీ మచ్చుకు చూదామన్నా ఆ మగ పోడిమి కనుపించదే? వయసు రాలే దనుకోవడమా? వయసుకు వేడి రాలే దనుకోవడమా? మరిగాక ఇదింతే అనుకోవ డమా?''

గోల్డ్‌ఫ్లేక్ సిగరెట్టు ముట్టించి, నిప్పు వెలిగించిచ్చి నింపాది ...డిచ్చి—

"నువ్వు చెప్పిన కబుర్లు పాత జ్ఞాపకాల పెట్టె కింద బాగుంటాయి గాని, కథగా కుదరవు, తాతయ్యా'' అన్నాం.

"ఇదొక్కటి మాత్రం ఒప్పుకుంటావా మా తరానికి, మనసు వచ్చే వయసాటితో కూడా మా ఊరివే మాట్లాడతా ... మా మనసు ... పోదు గాని, ఈ రోజు మా మంచి కథ వింటానన్నావు గనక, మరి విను అయితే—''

"అవధారు.''

"నా అంత్యోత్తర ... గాని ఇంకా కన్నె శ్రీ! అంటే, ఓరి వెధవా! అదేం ... గాని, మాధుర్యం ఇంకా మంజులంగా ... రోజులనాటి మాటన్న మాట. సిగ్గులో, బరసిగ్గులు, మాపుల్లో సోయగాలు తొలితొలి స్నిగ్ధ రాగంతో అరుణారుణాలయే కెంపు చెక్కిళ్ళ పసందులు, విరిసీ విరియని లేత వయసంతో తావి అబ్బిన పసిడివెన్నెల తళుకులూ... ఆ రోజుల నాటి మాటన్న మాట. అబ్బాయ్! కొంచెం నుంచి తీర్థం తీసుకురా, తల్లీ, నీ మగడి కేం తెస్తావో అదికూడా తీసుకురా, తల్లీ. ఒరే, వెధవా! పడుచుపెళ్ళాం పెదవుల నొదిలేసి మధువుల మీద పడుతున్నారు గాని, సరే మరి విను. మా తండాలో ఓ చిన్నవా డుండేవాడు. వాడికి ఆడపిల్లల్లో అప్సరసలు కనిపించేవాళ్ళు. ఆడపిల్లల కళ్ళలో అంబరాల కావలి లోకాల అమరానుభవ సారం కనుపించేది. ఆడపిల్లల నడకల్లో అలనాటి ఋషివాటికల కదలాడిన కణ్వుని కూతురు కలహంస గమనం కనుపించేది. ఆడపిల్లల మాటల్లో అర్జునుణ్ణి ఆరాధించే ఆ మాయాముని మౌనితో సుభద్ర ఆడే సరసరాగ సంభాషణలు

వినిపించేవి. అందుకే వాడు అంటే, ఆలోచనల అణువణువునా కవి అయ్యాడు.

సౌందర్యారాధన సరసంగా గడిచాక, సొంపుగా వచ్చిన సొగసుకత్తెల్లాంటి నుర వెన్నెల గ్రాగుచు ఆచార్యులుంగారి సరసన గడిపేవి. కొంచెం మండపంలోకి తొంగి చూసే వెన్నెల్ని, వెన్నెల దొంగకు ఇష్ట మయ్యే ... పరిమళాల్ని సమంగా స్వీకరించేవి - 'అయితే, ఏమంటున్నాడు మన ... చేస్తున్న?' అంటూ అడిగా లోకనాథ ఆచారిగారు.

"ప్రణయభిక్ష పెట్టమని పద్మావతిని వేడుకుంటున్నాడండీ.''

"అంతే గదా! అరవిందకి సాక్షాత మదనలేఖలు పంపడం లేదు గదా!''

"తమ వరకూ వచ్చాయా?''

"తమ రాగశోభలు రావి వెలవు ఉంటుందా, వాయనా! శ్రీఘ్రమేవ వయఃపరిమళాఘ్రాణ ఫలసిద్ధిరస్తు.''

"తమ దయ! అందిన్నాడు తమ ఆశీర్వాద బలం'' అన్నాడు మా కవి—శాస్త్రి.

"శాస్త్రిబాబూ! అరవిందం అందకా పోదు, అక్కున చేరకా పోదు. అలరిస్తేం దంతే!'' అన్నా రోరగా జూపూ, ఓర నవ్వుతూ.

"అలిసిపోతున్నాడే, పాపం'' అన్నా న్నేను.

"అవలీలగా అనులభ్యమయితే ఆనందం లేదు, బాబూ! తనవతో తనువు తరుణం కావాలి. ఆశతో మనసు అల్లరి చేయాలి. అణువణువూ అనురాగభర మయిపోవాలి. అప్పుడు రావాలోయ్ అరవింద—అలా అలా వెన్నెల్లోకి విరిజాజుల వాసనలా, తడియూరని వలపులా, తమిదీరని తరుణంలా...అడగవోయ్ జయదేవుణ్ణి.''

"అంతవరకూ వీడి నిలా అలనాటి వెన్నెలకూ, ఈ నాటి పయసుకత్తెకూ వదిలేయక తప్పదన్న మాటేనా!''

ఇంతకీ అరవింద ఎవరంటావు నువ్వు? అంటాన్రా, మనవడా! సీతావతి గారి పేరు విన్నావు గదా! మన పరగణాకి పెద్దైన బ్రాహ్మణ జమీందారు—ఒంటిని చందన గంధం ఆరినా, పెదవిని తాంబూలరాగం చెదిరినా ఆయన. మనసు నొచ్చేదట. రసావతారం ఆయన ఆయనకు వయసు దివ్వెల్లాంటి ఇద్దరు వనజాక్షులకు తోడుగా మన సీమ కెల్లా అందాన మేల్బంతి అని వాసున్న 'సరసీరుహం' అనే వేశ్యకూడా ఉండేది. పరపురుషుని కన్నెత్తయినా చూడని ఆ సరసీరుహం కలలపంట మన అరవింద.

అన్నింటా తల్లికి దీటుగా పెరుగుతూ వచ్చిన అరవింద మా లేత రోజుల నేస్తం. ఆమెలో గోపాలకృష్ణుడి రాధ ఉంది. అల్లసానివారి అచ్చర వరూధిని ఉంది. వసురాజు గిరిక ఉంది. ఆమె అందంలా, అచ్చమైన 'అరవిందలా' ఉండేది.

గోవిందు నరసింహారావు

అరవిందతో మా నేస్తరికం నేస్తరికం గానే ఉంటున్న రోజుల్లాంటి, ఆచార్లవారి శుశ్రూష చేస్తూ అలవరుచుకుంటున్న అలనాటి అపురూప భామల తాకిడి తట్టుకోలేని మేం— అందరం—అంతో ఇంతో అరవిందని అభిమానించే వాళ్ళం. ఎడద లోతుల్లో ఆరాధించేవాళ్ళం. ఆమె మాది కావాలని మనసా వాచా ఆశిం ి వాళ్ళం.

అరవింద మీద మనసున్నా అదంతే నని సరిపుచ్చుకుని మేం కొందరం మా వైన దారులబడి పోయివాళ్ళం. పుస్తకాల్లో సెల విచ్చిన ప్రక్రియలను పరిశోధించి శాస్త్రాలకు భాష్యం చెప్పు కునే వాళ్ళం.

మా వాడు మాత్రం అరవిందనే నమ్ముకున్నాడు. ఆమె గురించి మాత్రమే కలలు కనేవాడు. మరో ఊసు లేదు. మరో ఆశ లేదు.

వాడి కోరిక—ఆరని గంధం.

కాని, అరవింద ఆడపిల్ల అయినాక ఇల్లు విడిచి రాలేదు గదా!

అనురాగమున్నా అది చాటుకునే గొంతు లేదు వీడికి.

తెలిసింది గదరా, మనవడా! నువ్వయితే ఏం జేసుండే వాడివో కాస్త వినిపించుమీ'' అన్నాడు తాత.

మల్లెపూల దండలతో, మెరిసే కళ్ళతో వచ్చిన మా ఆవిణ్ణి చూసి కన్ను గిలికి, 'నీ మనవరాల్లుడుగు. నే నేం చేస్తానో చూపుతుంది' అన్నా న్నేను.

అపుకోలేకుండా నవ్వుతూన్న తాతయ్యనీ, కొంటెచూపుల నన్నూ మార్చి మార్చి చూసి ఉర్రురుమంది మా ఆవిడ.

"అరవిందనీ, శాస్త్రినీ ఎలా కలవడ మన్నది మా అనుదిన చర్చనీయాంశ మయిపోయింది. అదీ అంతూ తేలేది కాదు మరి.

సీతావతిగారు పోయినా, జమీభాగ్యం పోయినా ఇంటిగుమ్మం దిగని సరసీరుహం, ఆమె ఆడకూతురు అరవింద—విసిమి యౌవనంతో మెరిసే అరవింద—అడుగు తీసి అడుగు వెయ్యడానికే ఆలోచించే శాస్త్రి— వీళ్ళిద్దర్నీ ఒకటి చేయడం ఎలాగన్నది తలలు బద్దలు కొట్టుకున్నా తేలకుండా ఉంది.

ఆచారిగారు మాకు శ్రోత, చేయూత అవుతూ ఉండేవారు గాని, సాధన మార్గ సంధాత కాలేకపోయారు.

చివరికి మా వా డొకడు—'ఒరే, ఇది గా దిది దారిచ్చాడు.

చెప్పాడు.

ఇక మరి విను.